

Deontologische code voor de lokale mandatarissen van de Stad/OCMW Roeselare

Deontologische code voor de mandatarissen van de stad/OCMW Roeselare

Gekozen mandatarissen mogen het vertrouwen dat zij van hun kiezers hebben gekregen, niet schaden. Mandatarissen op elk niveau, met of zonder bestuursbevoegdheden, zijn voortdurend in een dubbele positie: aan de ene kant dienen zij via hun bijdrage aan het beleid het algemeen belang, aan de andere kant vraagt hun achterban hen om op te komen voor het bijzondere belang van personen, groepen, bedrijven of ideële doelstellingen. Van mandatarissen wordt verwacht dat zij een voorbeeldfunctie vervullen naar de burgers van de stad toe.

Overwegingen aangaande de integriteit van mandatarissen, en regels daarvoor, zijn te vinden in diverse documenten. Vanzelfsprekend verbiedt het strafrecht fraude, diefstal en omkoping. Daarnaast zijn er het gemeentedecreet, de wetgeving voor overheidsopdrachten en het Decreet op de openbaarheid van bestuur. In diverse reglementen van de stad/OCMW Roeselare staan clausules over belangenvermenging en openbaarheid van bestuur.

In deze deontologische code komen de belangrijkste van die zaken bijeen. Toegevoegd zijn andere overwegingen en richtlijnen rond de onverenigbaarheid van belangen en rond het aannemen van geschenken en uitnodigingen.

- Mandatarissen houden zich aan deze gedragscode en de geldende regelgeving bij de uitoefening van alle mandaten in opdracht van de gemeenteraad.
- Voor de ambtenaren van de stad/OCMW Roeselare is een eigen deontologische code opgesteld. De twee codes sluiten op elkaar aan.

Algemeen belang

Ook voor mandatarissen is het algemeen belang van de stad/OCMW Roeselare belangrijker dan het particuliere belang van wie dan ook. De eer en de waardigheid van het mandaat komen in het gedrang als een mandataris handelt in strijd met het algemeen belang van de stad/OCMW Roeselare en als hij of zij zichzelf of een ander persoonlijk voordeel wil toekennen ten koste van de stad. Ook buiten hun politieke activiteiten houden mandatarissen rekening met de eer en waardigheid van hun mandaat.

Bekendheid bij de burgers

- De stad/OCMW Roeselare heeft zich verplicht om een overzicht van alle lokale mandatarissen voor de burgers te publiceren en dit overzicht actueel te houden. Het overzicht bevat de namen, gegevens van de fractie waartoe elke mandataris behoort, de functies in het stadsbestuur en de officiële contactadressen.
- Voor wervende teksten over hun dienstverlenende activiteiten gebruiken de mandatarissen hun eigen politieke communicatiemiddelen.

Verhouding tot de burgers, discretie

- Mandatarissen kunnen vrijelijk informatie van burgers krijgen en aan het stadsbestuur doorgeven, of openbare informatie van en over de stad aan burgers verstrekken. Ze kunnen burgers doorverwijzen naar de juiste instanties bij het stadsbestuur en hen raad geven. Ze kunnen burgers helpen bij de administratieve aspecten van hun zaken. Ze kunnen ook klachten van burgers ontvangen.
- Bepaalde informatie kan bij wet of andere regelgeving geheim zijn. Al dit soort informatie houden mandatarissen dan ook geheim voor iedereen die er geen kennis van mag nemen; ook nadat hun mandaat afgelopen is.
- De stad/OCMW Roeselare beschikt over een aantal diensten en procedures om burgers van informatie te voorzien, burgers te helpen met de indiening en behandeling van hun dossiers en klachten van burgers in ontvangst te nemen en erop te reageren. Mandatarissen verwijzen de burgers die zich tot hen wenden naar deze diensten en procedures. Ze kunnen voorafgaand aan hun advies aan de burger, eerst zelf informatie inwinnen over de algemene gang van zaken.

Voorzichtig met tussenkomsten, correctheid

- Het is voor mandatarissen verboden deel te nemen aan de bespreking en de stemming

1° over aangelegenheden waarin zij een rechtstreeks belang hebben, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, of waarbij de echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dat verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzetten en schorsingen.
Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die wettelijk samenwonen, met echtgenoten gelijkgesteld;
2° over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening van een instantie waaraan zij rekenschap verschuldigd zijn of waarvan zij tot het uitvoerend orgaan behoren.

Deze bepaling is niet van toepassing op de mandatarissen die zich in bovenvermelde omstandigheden bevinden louter op grond van het feit dat zij als vertegenwoordigers van de gemeente zijn aangewezen in andere rechtspersonen.
- Het is voor de mandatarissen eveneens verboden:

rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst te sluiten of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, levering of diensten, verkoop of aankoop voor de gemeente of de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen

Zij onthouden zich van tussenkomsten ter sturing van individuele dossiers. Tussenkomsten kunnen aldus enkel in het kader van het algemeen belang. Zij wekken ook niet de indruk dat een goede afloop in een individueel dossier aan hun tussenkomst zou te danken zijn.
- Indien de mandatarissen een persoonlijke betrokkenheid bij een dossier hebben, leggen zij terzake de nodige gereserveerdheid aan de dag en houden steeds het algemeen belang voor ogen.

- Ze laten de mededeling aan de belanghebbende over de uitkomst van een behandeling over aan het stadsbestuur. In politieke propaganda of campagnes wordt niet verwezen naar afgewerkte individuele dossiers.
- Tussenkomen ten bate van sollicitanten bij stedelijke diensten of afdelingen, of ten bate van promoties van ambtenaren, zijn niet toegestaan. Mandatarissen verwijzen geïnteresseerde personen naar de juiste procedures of diensten. Mandatarissen zullen geen invloed of druk uitoefenen, of die indruk geven, bij de ambtenaren in de afhandeling van dossiers.

Kennis van zaken

- Mandatarissen mogen alle informatie inwinnen over alle taken en bevoegdheden, alle selectiecriteria, examens en procedures voor alle betrekkingen bij het stadsbestuur. Zij mogen het openbaar gedeelte van deze informatie vrijelijk doorgeven aan iedere geïnteresseerde.
- Mandatarissen mogen alle openbare informatie inwinnen en doorgeven over alle huidige en komende vacatures bij het stadsbestuur.

Controle op de gang van zaken

Het behoort tot de taak van mandatarissen om toe te zien op het correcte verloop van alle procedures bij het stadsbestuur. Mandatarissen zijn alert op de objectiviteit van de procedures en op de afwezigheid van beïnvloeding. Mandatarissen kunnen steeds informatief de stand van zaken in een dossier opvragen bij de behandelende ambtenaren. Vragen worden steeds aan het college van burgemeester en schepenen gericht, dit schriftelijk of via e-mail (bestuurszaken@roeselare.be)

Voorkennis

Mandatarissen kunnen bij de uitoefening van hun mandaat kennis krijgen van vertrouwelijke informatie. Die vertrouwelijke informatie kan voor anderen een grote waarde hebben. Mandatarissen verstrekken vertrouwelijke informatie, waardevol of niet, nooit aan anderen zolang het stadsbestuur die nog niet officieel openbaar heeft gemaakt. Dit kan vooral belangrijk zijn in de voorbereidingsfase van dossiers vóór de beleidsbeslissing is genomen.

Onkreukbaarheid

- Zij zijn niet uit op enig persoonlijk gewin, anders dan het verwerven en in stand houden van politiek draagvlak en het vertrouwen van kiezers. Zij weigeren elke tegenprestatie voor hun dienstbetoon en zij vragen er niet om. In die zin hebben mandatarissen een voorbeeldfunctie te vervullen.
- Fraude en corruptie kunnen grote schade toebrengen aan de stad/OCMW Roeselare, aan haar financiële belang, aan haar imago en aan de democratie. Mandatarissen bestrijden fraude en corruptie dan ook met alle mogelijke middelen. Ze zijn alert als er mogelijkheden voor fraude en corruptie ontstaan en ze geven vermoedens of constatering van fraude en corruptie onmiddellijk door aan de procureur des Konings.
- Mandatarissen onthouden zich bij hun contacten met elkaar, met burgers of ambtenaren van elk ongewenst seksueel gedrag en pesterijen.

- Mandatarissen gebruiken de middelen, materialen en faciliteiten die de stad hen ter beschikking stelt, alleen voor de uitoefening en in het kader van hun mandaat. Ze springen hier zuinig mee om en beheren deze middelen en faciliteiten volgens het principe van de goede huisvader. Ze verantwoorden ook alle voor rekening van de stad/OCMW Roeselare gemaakte kosten.

Onafhankelijkheid en sociaal netwerk

- Mandatarissen beschikken normaal gesproken over een goed netwerk dat hen ondersteunt bij de uitoefening van hun mandaat. Contacten met burgers, bedrijven, verenigingen en instellingen zijn van groot belang voor het stadsbestuur. Mandatarissen zijn geheel vrij om zich in hun netwerken te bewegen en deel te nemen aan alle sociale activiteiten naar hun keuze. Ze zijn zich er alleen terdege van bewust dat het aannemen van geschenken van derden, of van uitnodigingen voor bijzondere gebeurtenissen, de schijn van partijdigheid kan wekken en zij doen er alles aan om die schijn weg te nemen of te voorkomen. Bovendien aanvaarden ze geschenken alleen onder strikte voorwaarden: ze gebeuren in het openbaar, ze vertegenwoordigen een geringe materiële waarde en ze verplichten hen tot geen enkele gunst of wederdienst. Wanneer dergelijke giften of uitnodigingen worden aangevoeld als niet meer bespreekbaar te zijn met collega's wordt hoogstwaarschijnlijk de grens van het toelaatbare overschreden.
- Mandatarissen die namens de stad optreden, in enigerlei bestuurlijke functie, kunnen aan derden geschenken geven of derden voor activiteiten uitnodigen namens de stad, mits hierbij elke schijn van partijdigheid of belangenvermenging wordt vermeden.

Naleving en handhaving van de deontologische code

De gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn ziet erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- het voorkomen van mogelijke schendingen
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel zich uitspreken over schendingen van de deontologische code

Het voorkomen van mogelijke schendingen

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Het signaleren van vermoedens van schendingen

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij hiervan melding van maken bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Indien het vermoeden van een schending blijft bestaan, meldt de lokale mandataris dit aan de voorzitter van de gemeenteraad/de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, die dan meteen doorverwijst naar de daartoe aangewezen persoon of instantie om een vooronderzoek te doen.

Het onderzoeken van vermoedens van schendingen

Wanneer er na vooronderzoek door de aangewezen instantie een concreet vermoeden bestaat dat een lokale mandataris een regel van de deontologische code heeft overtreden, kan opdracht gegeven worden tot het verrichten van een uitgebreid onderzoek hiernaar.

Het zich uitspreken over schendingen

Wanneer vaststaat dat er sprake is van overtreding van een regel van de deontologische code, kan dit leiden tot een uitspraak van de gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn over de betreffende mandataris die de schending heeft begaan.

Evalueren van de deontologische code

Minimaal één keer per bestuursperiode evalueren de fractievoorzitters tijdens het fractievoorzittersoverleg deze deontologische code. Ze bekijken of de code nog actueel is, nog goed werkt en of ze nageleefd wordt. Het fractievoorzittersoverleg brengt hierover zo nodig verslag uit aan de gemeenteraad.